

IMPLEMENTATIEPLAN OMGEVINGSWET BERNHEZE



Aan de slag met de
Omgevingswet



HISTORIE

Al enkele jaren onderneemt het Rijk stappen die tot invoering van de Omgevingswet moet leiden. De voorbereidingen voor invoering van de wet op 1 januari 2021 liggen op schema, maar zijn ambitieus. Dat blijkt ook uit de brief die Minister Ollongren 25 april 2019 naar de Kamer zond. Ook in Bernheze zijn we al enkele jaren bezig met de Omgevingswet. Met het Koersdocument Omgevingsvisie Buitengebied (raadsbesluit 14 dec. 2017) hebben we de eerste stap gezet naar een omgevingsvisie voor het buitengebied. Afgelopen zomer (raadsbesluit 17 juli 2018) besloot de raad niet alleen voor het buitengebied, maar een gemeente-brede omgevingsvisie op te stellen.

In het Bestuursprogramma is aangegeven dat ons traject Omgevingsvisie zou starten in het najaar van 2018. Na een voorbereidingsperiode zijn er sinds maart 2019 concrete stappen gezet.



De invoering van de Omgevingswet is een grote opgave. We krijgen te maken met nieuwe wettelijk instrumenten (inhoud), de invoering van het digitaal stelsel (DSO) en een andere manier van werken met minder regels, meer bestuurlijke afwegingsruimte en meer nadruk op participatie en een integrale benadering vanuit de maatschappelijke gebiedsopgaven. Deze operatie kan alleen slagen als we snel, maar zorgvuldig, aan de slag gaan met de invoering van de toekomstige wet.

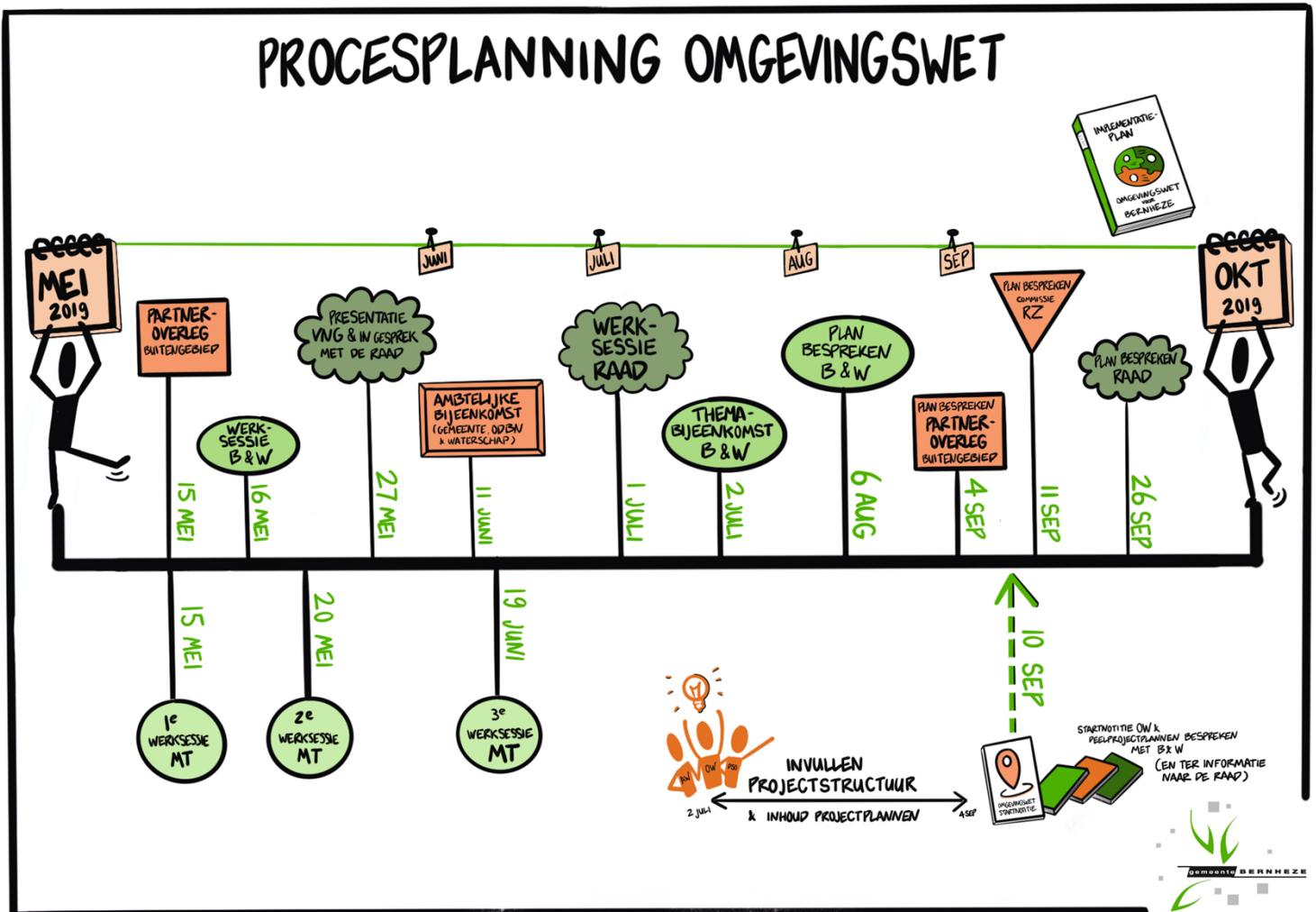
Kortom: De voorstellen in dit implementatieplan zorgen er voor dat Bernheze klaar is voor de Omgevingswet!

Inhoud

Historie	1
Inleiding	1
Wat houdt de Omgevingswet in?	1
Projectopzet Implementatie Omgevingswet	1
Participatie en Communicatie	1
Budget Implementatie Omgevingswet	1
Adviezen	1
Nawoord	1
Bijlage 1. Visuele verslagen werksessies College, Collega's en Raad	1
Bijlage 2. Opbrengst vraag: Hoe laten we dit implementatieproces zo hard mogelijk mislukken?	1
Bijlage 3. Tijdlijnen Werkgroepen en Leren van de Omgeving	1

INLEIDING

We zijn in het voorjaar gestart met een intensief (intern) participatietraject om te komen tot dit implementatieplan Omgevingswet. Allereerst zijn we in gesprek gegaan met buurgemeenten Meierijstad, Landerd en Uden en met diverse partners (Provincie, Waterschap, Omgevingsdienst-ODBN en GGD) over hun werkwijze, plannen en ideeën. Door hun input en tips raakten we er nog meer van overtuigd dat de inhoud van ons implementatieplan vanuit de organisatie moest komen. Om input op te halen, startten we een ambitieus traject en organiseerden van begin mei tot begin juli negen werksessies, met MT, College, Raad en interne- en externe collega's. Hiervan zijn visuele verslagen gemaakt. Deze vindt u in bijlage 1.



In de werksessies hebben we met elkaar besproken wat de komst van de Omgevingswet voor Bernheze betekent, onze ambities geformuleerd en dit alles omgezet in het implementatieplan dat voor u ligt.

Op tijd klaar zijn voor de invoering van de wet in 2021 vereist de inzet en betrokkenheid van de hele organisatie, extra investering in regionale samenwerking en participatie met de initiatiefnemers en onze netwerkpartners. Daarom hebben we alle taken, verantwoordelijkheden en opdrachten vastgelegd/uitgewerkt in een projectstructuur. Op deze manier vergroten we de slagingskansen van dit ingrijpend implementatieproces.

We willen de opgave splitsen in drie deelprojecten, waarbij nauwe samenhang is tussen doelstellingen en deadlines binnen de deelprojecten.

- Deelproject Inhoud; ten behoeve van de inhoudelijke (wets)wijzigingen,
- Deelproject Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO);

- Deelproject Anders Werken; om als één overheid initiatieven sneller en integraal te behandelen.

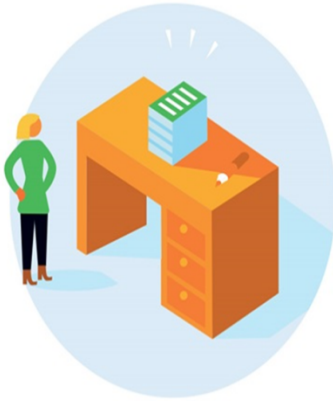
Naast deze drie deelprojecten concluderen we dat we al voor het ingaan van de wet in 2021, in de geest van de nieuwe wet willen gaan werken. We willen vanuit de gewenste integrale en regionale samenwerking een aantal initiatieven, lopende zaken en/of trends en ontwikkelingen oppakken in het project “Leren met de Omgeving”.

Belangrijk in het hele proces is dat we bewust keuzes maken over de vorm van **participatie** en de rol van initiatiefnemers, (externe) partners en (interne) collega's. Ook moeten we keuzes maken over de manier waarop we met elkaar en naar de initiatiefnemers/inwoners **communiceren** over dit proces. Ook hierover leest u meer in het plan. Er is natuurlijk ook een kostenplaatje verbonden aan deze ambities en we geven aan met welk budget we starten en hoe we ook integraal willen kijken naar diverse kosten voor o.a. applicaties en deskundigheidsbevordering.

Als laatste schetsen we de vervolgstappen die we op korte termijn zetten, om een vervolg te geven aan het positieve proces, dat heeft dat heeft geleid tot dit Implementatieplan.

WAT HOUDT DE OMGEVINGSWET IN?

De Omgevingswet bundelt de wetgeving en de regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. De komst van de Omgevingswet maakt het omgevingsrecht inzichtelijker voor burgers, ondernemers en overheden. Het doel is dat er minder regels zijn en er meer ruimte is voor initiatieven. De overtuiging is dat bestaande wetgeving in de fysieke leefomgeving niet meer goed aansluit op de huidige praktijk en op toekomstige opgaves zoals duurzame ontwikkelingen en behoefte aan maatwerk. Daarnaast worstelen ook initiatiefnemers met de vele verschillende wetten, procedures, planvormen en regels. Met de Omgevingswet wil de wetgever vier verbeterdoelen bereiken:



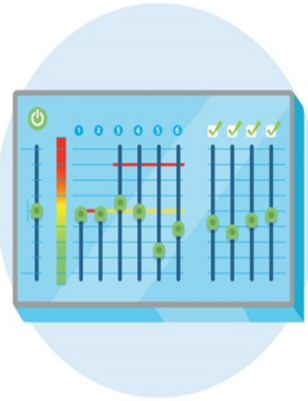
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.



2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.



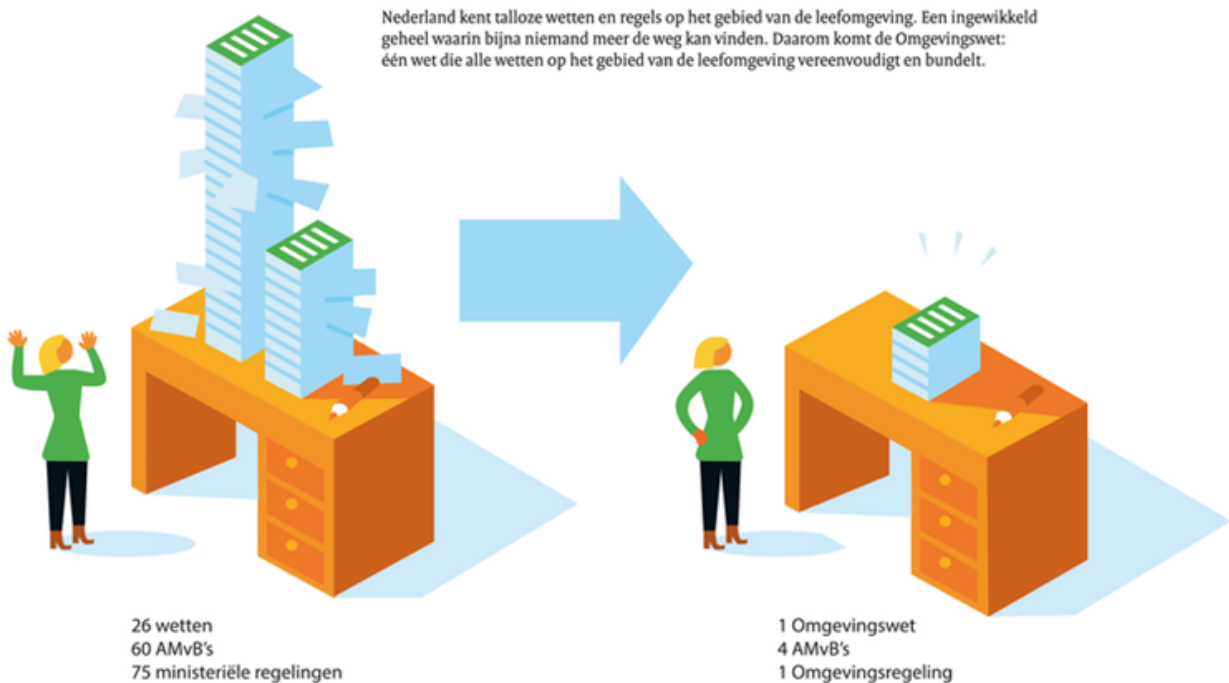
3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.



4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.





De Implementatie van de Omgevingswet bestaat uit 3 onderdelen:

1. Inhoud (kerninstrumenten)
2. Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
3. Anders werken

Deze drie onderdelen zijn volwaardige projecten, die we in onderling samenhang opstarten en uitvoeren, om te zorgen dat we klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet.

Uit alle werksessies kwam de wens om nu al, voor de Omgevingswet wordt ingevoerd in 2021, te starten met het anders werken. We vinden het een goed idee nu al aan de slag te gaan met werken in de geest van de Omgevingswet en voegen daarom een vierde deelproject toe voor Bernheze.

4. Leren Met de Omgeving

In dit project pakken we een aantal trends, (regionale) ontwikkelingen, initiatieven én lopende zaken samen met interne en externe partners (Provincie, Waterschap, interne collega's, bestuur en raad), vanuit de één overheidsgedachte van de Omgevingswet, integraal op. De behandeling van deze casuïstiek zal leiden tot inzichten voor onze opgaven Inhoud, DSO en Anders Werken. Dit project starten we vanuit de overtuiging dat het omgevingsrecht straks, maar ook vandaag de dag al, regels heeft die er zijn voor de mensen en niet andersom én ervaring in de praktijk belangrijke informatie oplevert voor de andere drie deelprojecten.

Hoe zorgen we er voor dat het proces een succes wordt?

We realiseren ons dat het oppakken van deze vier deelprojecten veel vraagt van de organisatie. In de werksessies hebben we daarom aan alle deelnemers gevraagd wat er voor nodig is om het proces te laten mislukken om daaruit informatie (zie bijlage 2) te putten waar we bij het opstellen van het implementatieplan rekening willen en moeten houden voor het slagen van ons proces:

- Zorg voor duidelijke taken, rollen en verwachtingen: wie doet wat wanneer?
- Zorg dat er voldoende capaciteit wordt gereserveerd en/of georganiseerd: mensen moeten het NIET "erbij" doen.
- Stel prioriteiten en maak keuzes: wat is het belangrijkste?
- Houdt als gemeente de regie!
- Zorg voor duidelijke opdrachten en sturing op het proces.
- Ga voor kwaliteit.
- Borgen ambities en afspraken in reguliere planning en control cyclus van de gemeente (P&C-cyclus).

Om het proces te laten slagen, hebben we duidelijkheid nodig. Structuur biedt duidelijkheid en geeft aan wie waarvoor verantwoordelijk is en waar onderdelen elkaar raken. Om deze duidelijkheid te geven, hebben we een projectopzet ontwikkeld die ons helpt regie ene overzicht te houden tijdens dit integrale en complexe proces.

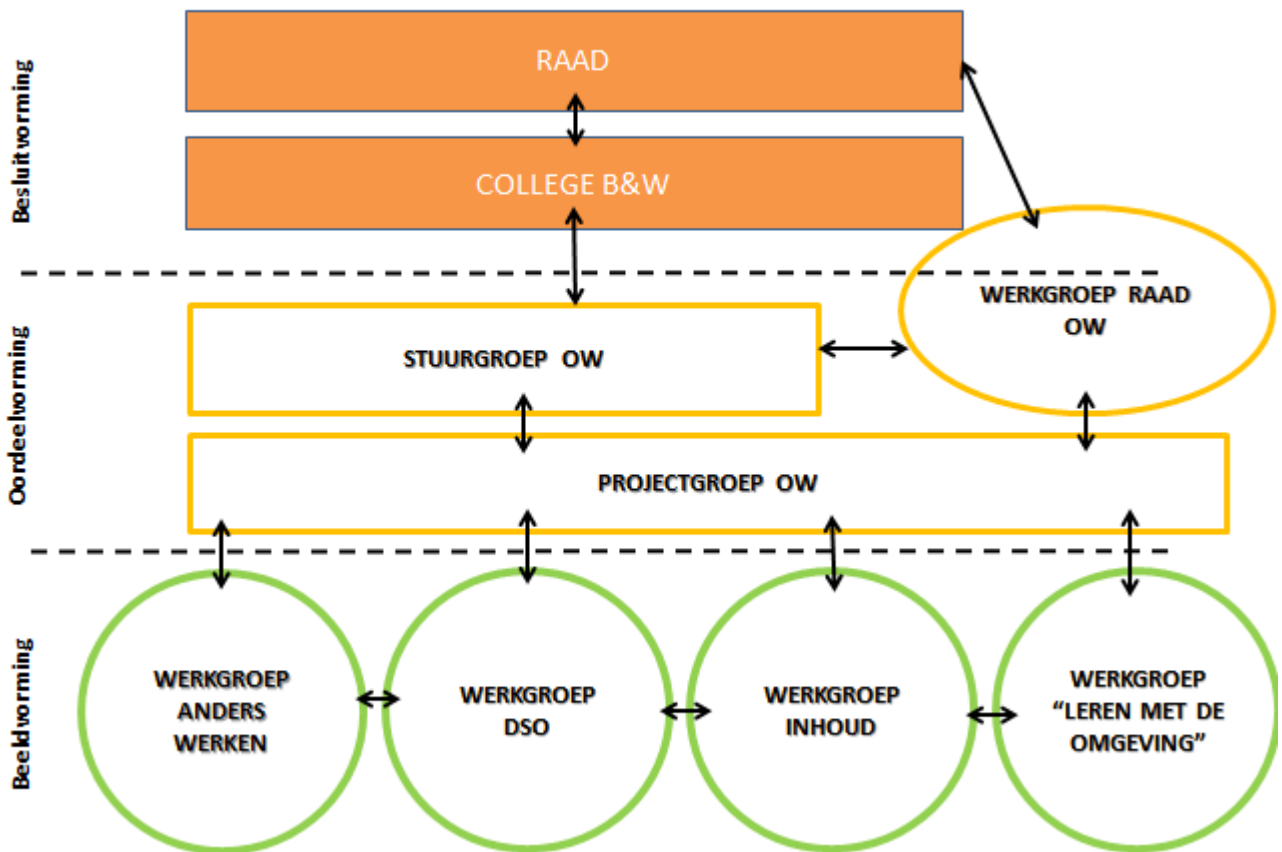
PROJECTOPZET IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET

De opgaven waar de nieuwe Omgevingswet ons voor stelt zijn ingrijpend. Op tijd klaar zijn voor de invoering van de wet op 1 januari 2021 vereist de inzet en betrokkenheid van de hele organisatie. We moeten integraal samenwerken met de andere disciplines binnen de gemeente. Een samenwerking tussen het fysieke en sociale domein is nodig om onderwerpen als gezondheid, erfgoed en recreatie een plek te geven in de integrale Omgevingsvisie. Ook investeren we in de samenwerking met onze regionale netwerkpartners (buurgemeenten, Omgevingsdienst, Waterschap, GGD en Provincie) om werkprocessen en plannen af te stemmen. Bovendien schrijft de Omgevingswet voor dat we participeren met de Omgeving. Niet alleen de initiatiefnemers met hun directe omgeving vanuit een Omgevingsdialoog, maar ook wijzelf als gemeente bij het opstellen van de Omgevingsvisie.

De Omgevingsvisie is een strategische, domein overstijgende integrale visie. Het gaat hierbij om de visie die inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en wij als gemeente zelf hebben op de toekomstige leefomgeving in Bernheze. Daarnaast moeten we in de visie rekening houden met de uitgangspunten van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI); Provinciale Omgevingsvisie en de visie van het Waterschap. Dit vraagt om een structuur waar we met elkaar integraal aan de slag gaan.

Projectstructuur Implementatie Omgevingswet:

Vandaar dat de volgende projectstructuur is opgesteld en besproken met het MT, het college en de raad. Op deze manier zijn alle partijen betrokken, zijn taken en verantwoordelijkheden verdeeld en heeft iedere groep een duidelijke opdracht.



Toelichting per groep:

College en Raad (besluitvorming)

De gemeenteraad stelt de kaders en uitgangspunten voor de implementatie van de Omgevingswet vast. Zowel voor het algemene implementatieplan, als ook voor de plannen van de deelprojecten.

Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering, binnen de door de gemeenteraad vastgestelde kaders en uitgangspunten. Uit de werkgroepen en het project 'Leren met de Omgeving', zullen voorstellen komen ten aanzien van proces en inhoud. Deze voorstellen worden voorgelegd aan het college. Daar waar de voorstellen aanpassingen vereisen van de kaders en uitgangspunten, worden voorstellen ter besluitvorming voorgelegd aan de Gemeenteraad. We informeren het college volgens de reguliere afspraken over de voortgang van het proces, denk aan themabijeenkomsten en P&C cyclus. Vanuit de voorgestelde projectstructuur informeert de bestuurlijk opdrachtgever/gemeentesecretaris het college tijdens de B&W vergaderingen door opvallende actuele onderwerpen te delen.

Stuurgroep, Projectgroep en raads werkgroep Omgevingswet (oordeelvorming)

De stuurgroep heeft de hoogste leiding over het project en heeft beslissingsbevoegdheid. De stuurgroep komt maandelijks bij elkaar. De projectgroep houdt zich bezig met de dagelijkse werkzaamheden van het project, komt wekelijks (kort) samen en rapporteert maandelijks over de voortgang aan de stuurgroep. De stuurgroep scheidt de voorwaarden in tijd en geld om de voortgang te realiseren. Dit gebeurt na goedkeuring van, aan de stuurgroep voorgelegde voorstellen, waarin de projectgroep de beslissingen heeft voorbereid.

De raads werkgroep Omgevingswet bestaat uit vertegenwoordiging van de raad, zowel raadleden als burgerleden. De raads werkgroep geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de stuurgroep (over strategische keuzes) en projectgroep (over tactische en operationele zaken). In overleg met de griffier wordt gekeken naar samenstelling en frequentie van deze werkgroep

Samenstelling Raads werkgroep Omgevingswet:

Eén vertegenwoordiger uit elke raadsfractie (raad- en/of burgerleden)

Griffier

Programmaleider Omgevingswet

Stuurgroep:

Bestuurlijk opdrachtgever:

Ambtelijk opdrachtgever:

Programmaleider Omgevingswet

Projectgroep:

Programmaleider Omgevingswet

Projectleider werkgroep Inhoud

Projectleider werkgroep DSO

Projectleider werkgroep Anders Werken

Senior communicatieadviseur

Senior medewerker Financiën

Coördinator I&A en Ciso

Strategische adviseur

Personeelsadviseur team HRM

Werkgroepen Inhoud, DSO, Anders werken en project Leren met de Omgeving (beeldvorming)

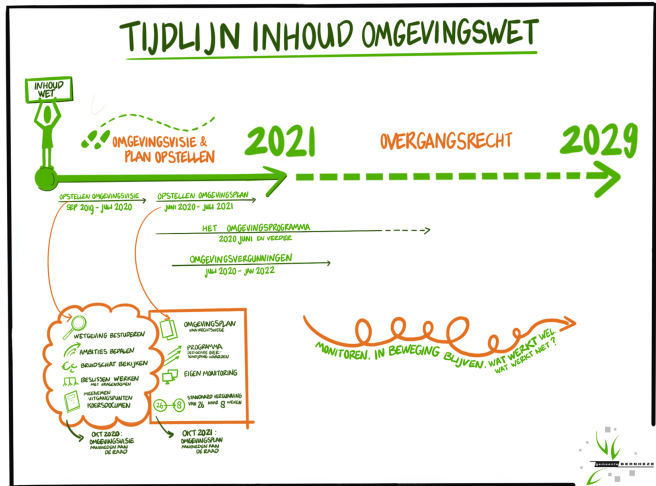
Voor elk onderdeel van de Omgevingswet wordt een werkgroep ingesteld. Elke werkgroep is verantwoordelijk voor de producten die horen bij de deelopdracht van de werkgroep. Elke projectgroep heeft een projectleider die verantwoordelijk is voor het opstellen van een projectplan, volgens de methodiek Projectmatig creëren.. De projectleider rapporteert maandelijks in de projectgroep over de voortgang van de werkgroep en haar taken. De projectleiders hebben de opdracht om voor een goede overleg structuur te zorgen in relatie tot de afstemming met de projectgroep en de andere werkgroepen.

Werkgroep Inhoud

Projectleider (bekend voor 6-8)

- Beleidsmedewerkers leefomgeving (integraal en inclusief juridisch, handhaving, beheer etc.)
- Medewerker Grondzaken en Vergunningen
- Medewerker Toezicht, Handhaving en Vergunningen
- Communicatie
- HRM?
- Waterschap
- Provincie
- Medewerkers RO
- Ondernemersvereniging
- Vertegenwoordiging dorpsraden
- Etc.

(niet volledig maar een eerste indicatie van betrokken partijen in het proces. Vaste kern van werkgroep moet vorm krijgen tijdens opstellen projectplan)

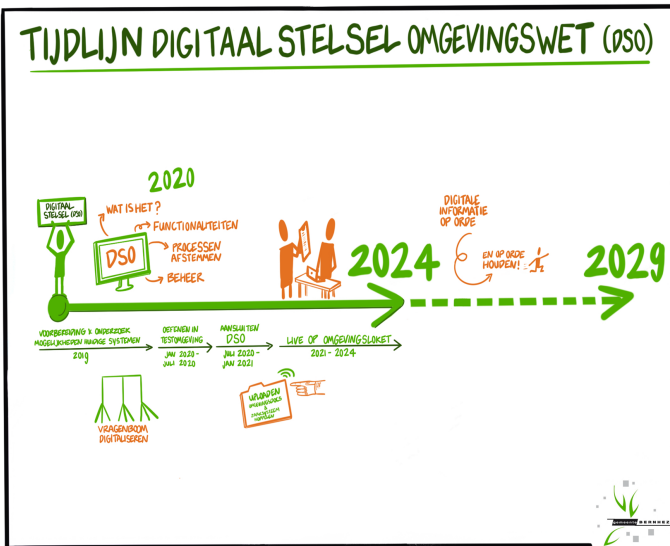


Werkgroep DSO

Projectleider Stephan van der Donk

- Medewerkers informatievoorziening
- Beleidsmedewerker Informatievoorziening
- Medewerkers team vergunningen en grondzaken (APV)
- Teamleden Privacy & Security
- ID IV Geo informatie
- Applicatiebeheerder zaakstelsel Verseon
- Communicatie
- Waterschap
- Provincie
- ODBN
- Medewerkers THV
- Etc.

(niet volledig maar een eerste indicatie van betrokken partijen in het proces. Vaste kern van werkgroep moet vorm krijgen tijdens opstellen projectplan)

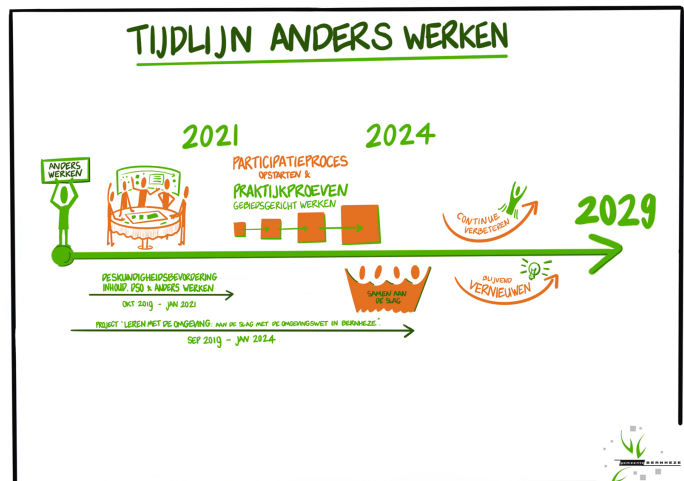


Werkgroep Anders Werken

Projectleider Joey Doomernik

- Brede vertegenwoordiging beleid, beheer, handhaving en uitvoering fysiek domein
- Beleidsmedewerker Gezondheid (Sociaal Domein)
- Medewerkers grondzaken en vergunningen
- Communicatie
- KCC
- Waterschap
- Provincie
- ODBN
- Medewerkers THV
- Etc.

(niet volledig maar een eerste indicatie van betrokken partijen in het proces. Vaste kern van werkgroep moet vorm krijgen tijdens opstellen projectplan)



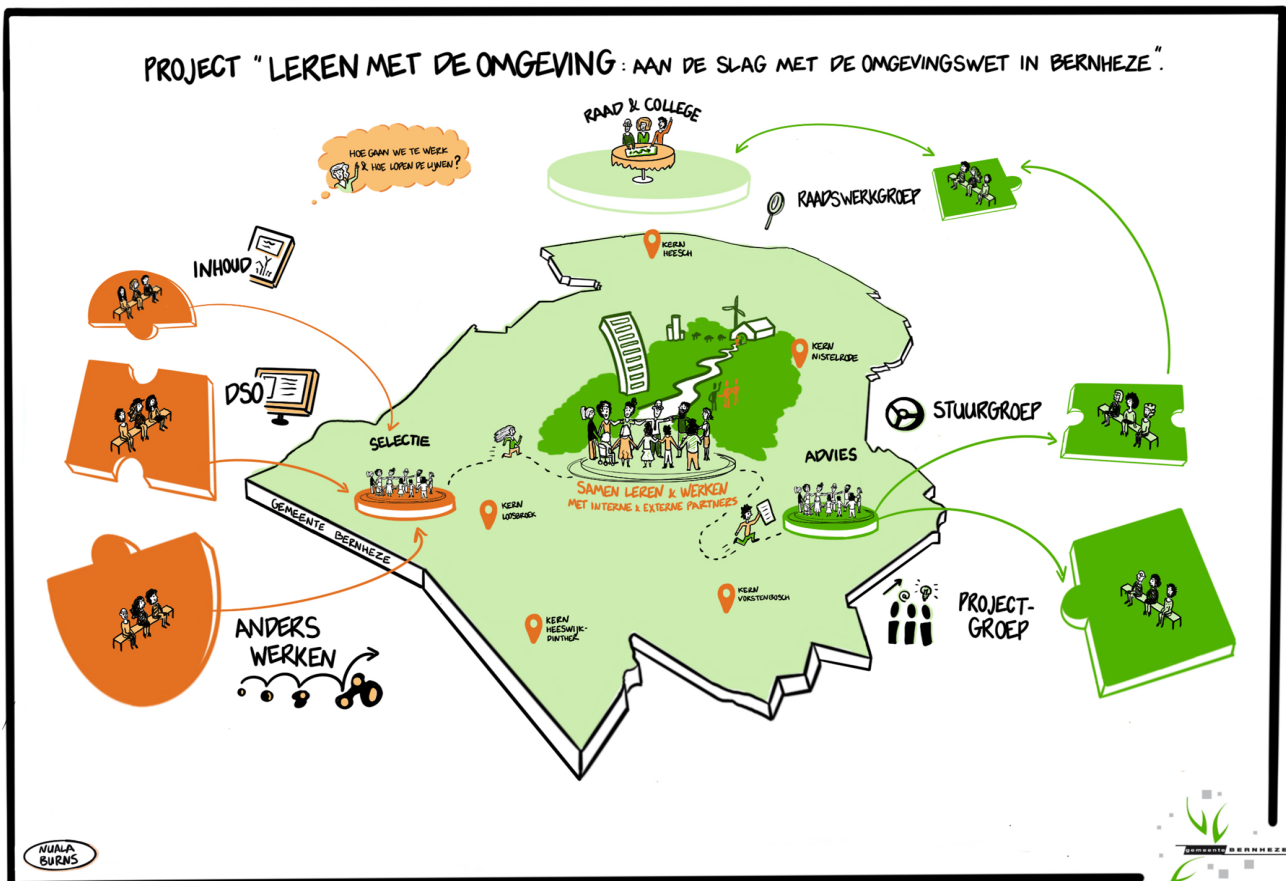
Project Leren met de Omgeving

Projectleider: Melanie van Erp

In de opstartfase is de programmaleider projectleider, maar gaandeweg wordt geëvalueerd de combinatie van deze taken ideaal is/blijft in het proces

- Brede vertegenwoordiging beleid, beheer, handhaving en uitvoering fysiek domein
- Beleidsmedewerker Economie
- Beleidsmedewerker Informatievoorziening
- Medewerkers informatievoorziening
- Medewerkers team vergunningen en grondzaken (APV)
- Communicatie
- Teamleden Privacy & Security
- ID IV Geo informatie
- Applicatiebeheerder zaaksysteem Verseon
- Beleidsmedewerker Gezondheid (Sociaal Domein)
- Medewerkers grondzaken en vergunningen
- Waterschap
- Provincie
- Ondernemersvereniging
- Initiatiefnemers
- Burgemeenten
- Raadsleden (werkgroep Omgevingwet raad)
- ODBN
- Medewerkers THV
- Dorpsraden

(niet volledig maar een eerste indicatie van betrokken partijen in het proces. Vaste kern van werkgroep moet vorm krijgen tijdens opstellen projectplan)



Participatie en Communicatie

We hebben eerder aangegeven dat de uitdaging van de Omgevingswet is onder te verdelen in een inhoudelijke opgave, werken aan en met een nieuwe informatievoorziening en de transformatie naar een andere, minder toetsende en meer faciliterende, manier van werken. De kern van de Omgevingswet gaat over ruimte geven, loslaten en vertrouwen, over een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en samenleving.

De Omgevingswet beoogt meer ruimte te geven voor ideeën van initiatiefnemers. Het maakt niet uit of de gemeente, een bewoner, ondernemer, projectontwikkelaar of maatschappelijke organisatie het initiatief neemt. De Omgevingswet geeft meer ruimte om lokale afwegingen te maken en om de belangen van direct betrokkenen in die afwegingen te betrekken door middel van participatie. Een voorwaarde die de Omgevingswet stelt is dat er geparticipeerd wordt met en door de Omgeving. Niet alleen bij het opstellen van nieuwe kerninstrumenten als de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, maar ook om te testen hoe gebruikersvriendelijk je informatiesystemen zijn. Daarnaast vereist het, dat er door de initiatiefnemer geparticipeerd wordt met zijn directe omgeving bij aanvragen van een vergunning (Omgevingsdialoog).

De Omgevingswet vereist dus veel interactie met de Omgeving. Hiervoor zijn duidelijke afspraken nodig, over hoe we participeren en wat dat dan precies inhoudt. Ook tijdens de werksessies is intensief over participatie gesproken. We kwamen onder meer tot de conclusie dat het nodig is om *participatie* te definiëren.

In de nog op te stellen projectplannen zal apart aandacht besteed worden aan **participatie**. Concreet betekent dit dat we aan de hand van de participatieladder per deelproject de participatievorm bepalen en uitwerken.



Participatie versus Communicatie

Duidelijkheid over het betrekken van inwoners en anderen bij ons implementatieproces (participatieladder) en heldere communicatie hierover is bepalend voor het succes van de samenwerking. Wie nodigen we uit om te participeren en wat doen we met de opgehaalde informatie?

Geen of gebrekkige communicatie kan leiden tot wantrouwen: feiten en meningen lopen dan door elkaar heen. Communicatie is duidelijker dan ooit op complexe wijze verweven met alles wat de organisatie doet. Tegelijk gaat het ook 'gewoon' om, om als overheid duidelijk te communiceren. Er is de laatste jaren veel geïnvesteerd in het helder schrijven en adviseren binnen gemeente Bernheze en dit is een vast aandachtspunt binnen de organisatie. De Omgevingswet heeft ook de ambitie eenvoudig en sneller te werken en daarbij is heldere communicatie van doorslaggevend belang. De nieuwe wet is van invloed op alle contactmomenten van onze gemeente met inwoners en initiatiefnemers, van digitale vergunningsaanvraag tot een Omgevingsdialoog voor je een aanvraag indient. Het team communicatie heeft het initiatief genomen om het communicatiebeleid aan te scherpen, afgestemd op deze inzichten. Om uitgangspunten te formuleren en deze praktisch te vertalen naar de vraag van Bernheze en in de geest van de Omgevingswet.

Een zorg geuit tijdens de werksessies is dat alleen de sterkste hun mening gaan verkondigen in een participatietraject. In onze communicatie houden we rekening met o.a. laaggeletterden en digibeten, maar ook met het (social) mediagebruik van jongeren. Dit zijn allemaal bewuste keuzes die we moeten maken tijdens het participatieproces en in elk projectplan wordt een communicatiestrategie met kalender opgesteld om bewust bij deze vragen stil te staan.

Communicatie is dus een afgeleide van de trede op participatieladder die je kiest. Als mensen niet weten wat hun betrokkenheid is, kan je enorm veel energie steken in communiceren over je plannen, maar dan is het gedoemd te mislukken. We moeten zorgen dat we mensen op de juiste manier betrekken en daarbij bewust onze communicatiestrategie bepalen.



Startnotitie en deelprojectplannen

Dit implementatieplan wordt 26 september aangeboden aan de raad. In de tweede werksessie met de raad op 1 juli is deze projectopzet besproken en heeft de raad ingestemd met het uitwerken van de taken en verantwoordelijkheden vanuit deze structuur. Ook is aangegeven aan de raad en het college in juli dat dit Implementatieplan het eindproduct is van de brainstormperiode en dat het tevens het startmoment is waarop we aan de slag gaan met het nemen van concrete stappen. Deze stappen leiden tot nieuwe, verdiepende procesinzichten en deze worden opgenomen in deelprojectplannen voor de drie deelopdrachten van de Omgevingswet Inhoud, DSO en Anders Werken en ons project om te oefenen in de praktijk Leren met de Omgeving. De conclusies uit de deelprojectplannen worden gebundeld in een totaal plan: de startnotitie Omgevingswet en in september 2019 aangeboden aan het college en besproken met de raad op 31 oktober.

Om bovenstaande ambitie waar te maken zijn op korte termijn (juli-augustus-september) de vervolgstappen noodzakelijk:

- MT aan de slag met projectstructuur door aanwijzen programmaleider Omgevingswet en projectleiders werkgroepen
- Afspraken inplannen (in overleg met bestuurssecretariaat) voor diverse onderdelen projectstructuur:
 - Programmaleider plant afspraken in voor stuurgroep en projectgroep
 - Ambtelijk opdrachtgever nodigt leden werkgroepen uit voor startbijeenkomsten (in overleg met programmaleider en projectleiders). Deze startbijeenkomsten plannen tussen 19 augustus en 4 september i.v.m. zomervakantieperiode.
- Elke werkgroep stelt voor haar eigen onderdeel het deelprojectplan op in overleg met de programmaleider
- In de startnotitie Omgevingswet gaan we een totaalplanning opstellen en producten noemen met daaraan verbonden deadlines en evaluatiemomenten
- Aanbestedingsopdracht voor externe ondersteuning bij het opstarten van het traject om te komen tot de Omgevingsvisie Bernheze wordt uitgezet in juli 2019 en voor 1 september opdracht gegund.
- Aanvullen Intranet:
 - “Groep Omgevingswet” aanmaken om organisatie te informeren over de stand van zaken implementatieproces Omgevingswet
 - “Project Inhoud, DSO, Anders Werken en Leren met de Omgeving” aanmaken om leden werkgroepen te informeren over vervolgstappen
- Onderzoeken mogelijkheid voor digitaal platform om externe partners te laten aansluiten bij projectteams.



BUDGET IMPLEMENTATIE OMGEVINGSWET

We hebben de beschikking over de volgende (investerings)budgetten voor het implementatietraject:

Omschrijving	budget	uitgegeven	restant
Implementatie Omgevingswet 110/17	50.000	5.177	44.822
Omgevingsvisie buitengebied 110/17	150.000	37.183	112.816
Omgevingsvisie 2018	150.000	0	150.000
Omgevingsvisie 2019	100.000	0	100.000
Ter beschikking college	450.000	42.360	407.638

Risico's:

- Voor de periode 2020 tot en met 2023 is er jaarlijks een bedrag in de meerjarenbegroting opgenomen van € 50.000,-.
- In de startnotitie Omgevingswet zal aangegeven worden of beschikbare budgetten voldoende zijn.
- Er is sprake van incidentele budgetten voor de invoering van de Omgevingswet. De komende periode zal tijdens evaluatie een doorvertaling moeten worden gemaakt naar structurele kosten van de Omgevingswet.
- Uren Omgevingswet in 2019 niet breed meegenomen in domeinplanningen waardoor er extra bedrijfskosten kunnen ontstaan voor tijdelijke inhuur (ondersteuning) personeel voor 2019.
- In de startnotitie worden de personele en daarmee samenhangende financiële gevolgen van de ambities in beeld gebracht en deze uren moeten worden meegenomen in de domeinplannen voor 2020.
- Afhankelijk van de projectplannen van de werkgroepen Inhoud, DSO en Anders Werken wordt duidelijk of het budget voldoende is. Aanpassingen aan het budget zullen we meenemen in de startnotitie Omgevingswet.
 - We zien hier ook een kans om vanuit de opdracht integraal te kijken naar ontwikkelbudget voor deze kosten voor de organisatie brede ontwikkeling van Automatisering naar Informatievoorziening.
- Er is geen budget gereserveerd voor project Leren met de Omgeving. Hiervoor wordt een aanvullend krediet gevraagd aan de raad van € 25.000,-
- Faciliteren bijeenkomsten/werksessies is nog niet meegenomen in het budget. Vooral omdat we veel gaan participeren tijdens het implementatieproces zullen we bijeenkomsten organiseren. De organisatie van deze werksessies vraagt tijd van diverse collega's en inhuur van externe ondersteuning. Daarbij denken we aan het gebruik van methodieken en/of gespreksleiders/dagvoorzitters. Ook aan het gebruik van locaties zijn (vaak) kosten verbonden.
- Vanwege de grote reikwijdte van de Omgevingswet zal de komende periode een groot deel van de organisatie op de drie onderdelen van de Omgevingswet geschoold/getraind moeten worden. De kosten van deze scholing zijn nog niet meegenomen in de begroting.
 - Ook hier zien we naast het risico ook een kans om deze integrale opdracht ook te kijken naar organisatieontwikkelingsbudget organisatie breed



ADVIEZEN

Dit implementatieplan wordt voor besluitvorming aangeboden aan college met de volgende adviezen:

- In te stemmen met voorgestelde projectstructuur;
- Voteren volgende investeringsbudgetten:
 - Het in de begroting 2018 opgenomen budget van € 150.000 en aanwenden voor implementatie Omgevingswet
 - Het in de begroting 2019 opgenomen budget van € 100.000 en aanwenden voor implementatie Omgevingswet
- beschikbaar stellen van een aanvullend budget voor het opstarten, faciliteren en ondersteuning van het project Leren met de Omgeving van € 25.000 vanuit de reserve nader te bestemmen;
- Instemmen met het opstellen van de Startnotitie en deelprojectplannen Inhoud, DSO, Anders Werken en Leren met de Omgeving;

NAWOORD

Als we naar de historie kijken en naar de stappen die al gezet zijn in Bernheze sinds 2017, dan is de behoefte aan concrete acties begrijpelijk en terecht. Het is daarom belangrijk te beseffen dat met dit implementatieplan een enorme concrete stap is gezet in de invoering van de Omgevingswet in onze gemeente.

Een intensief proces heeft tot dit plan geleid. De wijze van totstandkoming, in gezamenlijkheid met interne en externe collega's en samenwerkingspartners, maakt dat voor u een integraal implementatieplan ligt, volledig in de geest van de toekomstige wet.

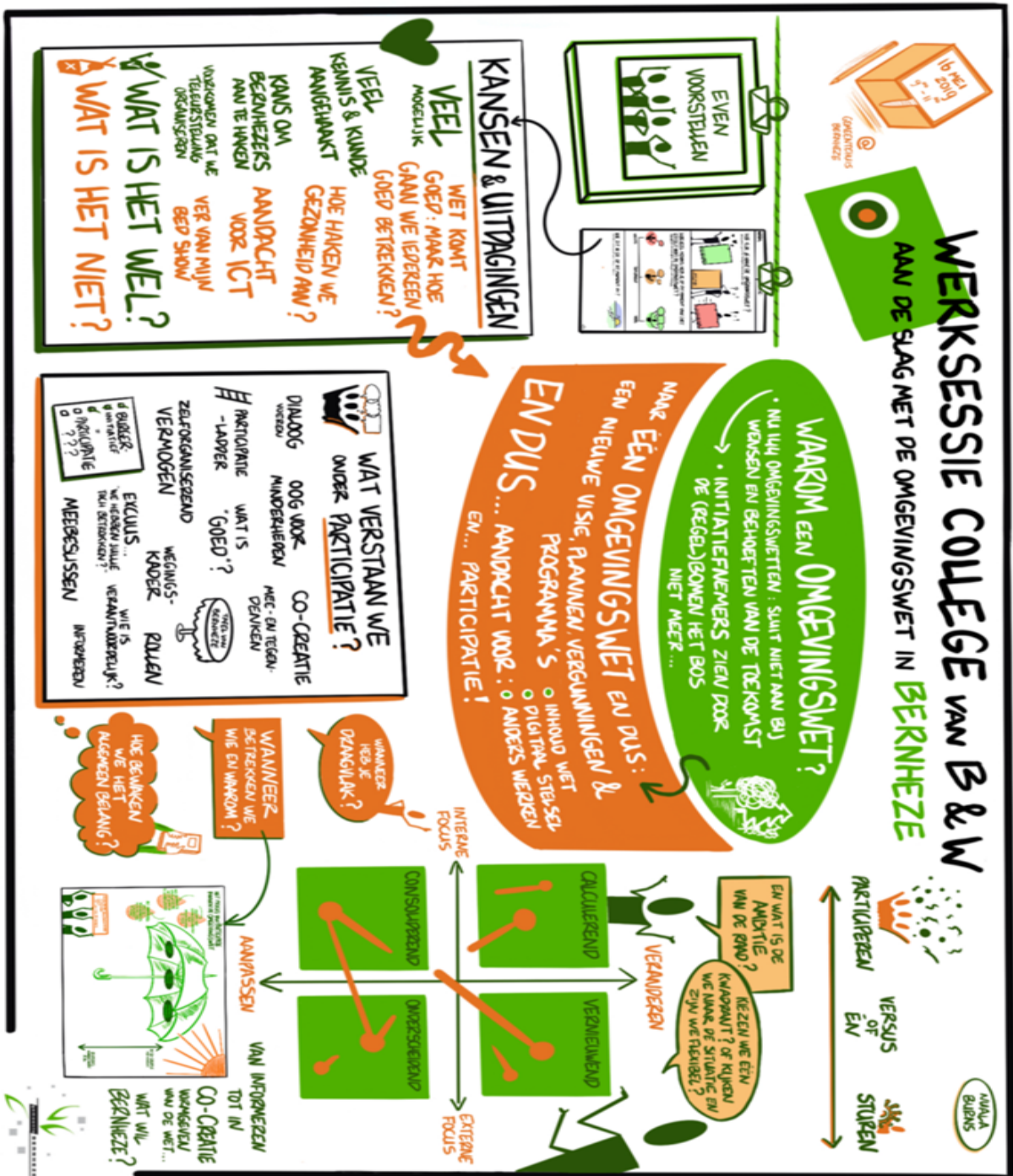
En we pakken door. Op dezelfde positieve en integrale manier, stellen de komende weken de werkgroepen de deelprojectplannen Inhoud, DSO, Anders Werken en Leren met de Omgeving op. In het projectplan Inhoud staat het opstellen de Omgevingsvisie met stip bovenaan de lijst, want daarmee willen (en moeten) we snel met aan de slag. Hiervoor wordt in de zomermaanden een opdracht opgesteld voor ondersteuning, zodat we september 2019 aan de slag kunnen met het concrete stappen in het visietraject.



Voorwaarde voor het succesvol implementeren van de Omgevingswet is dat de projectplannen niet achter het bureau geformuleerd worden van een projectleider, maar met en door de organisatie en onze samenwerkingspartners. De afspraken die met het managementteam zijn gemaakt over de verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden zullen het hele invoeringsproces houvast geven.


Bernheze is overtuigd dat de Omgevingswet kansen biedt voor onze inwoners en ondernemers. Het biedt ons als organisatie ook de kans om met elkaar (organisatie en samenleving) de uitdagingen op te pakken. Een resultaat om trots op te zijn als organisatie!

BIJLAGE 1. VISUELE VERSLAGEN WERKSESSIES COLLEGE, COLLEGA'S EN RAAD






BIJLAGE 2. OPBRENGST VRAAG: HOE LATEN WE DIT IMPLEMENTATIEPROCES ZO HARD MOGELIJK MISLUKKEN?



HOE LATEN WE DIT IMPLEMENTATIEPROCES ZO HARD MOGELIJK MISLUKKEN?

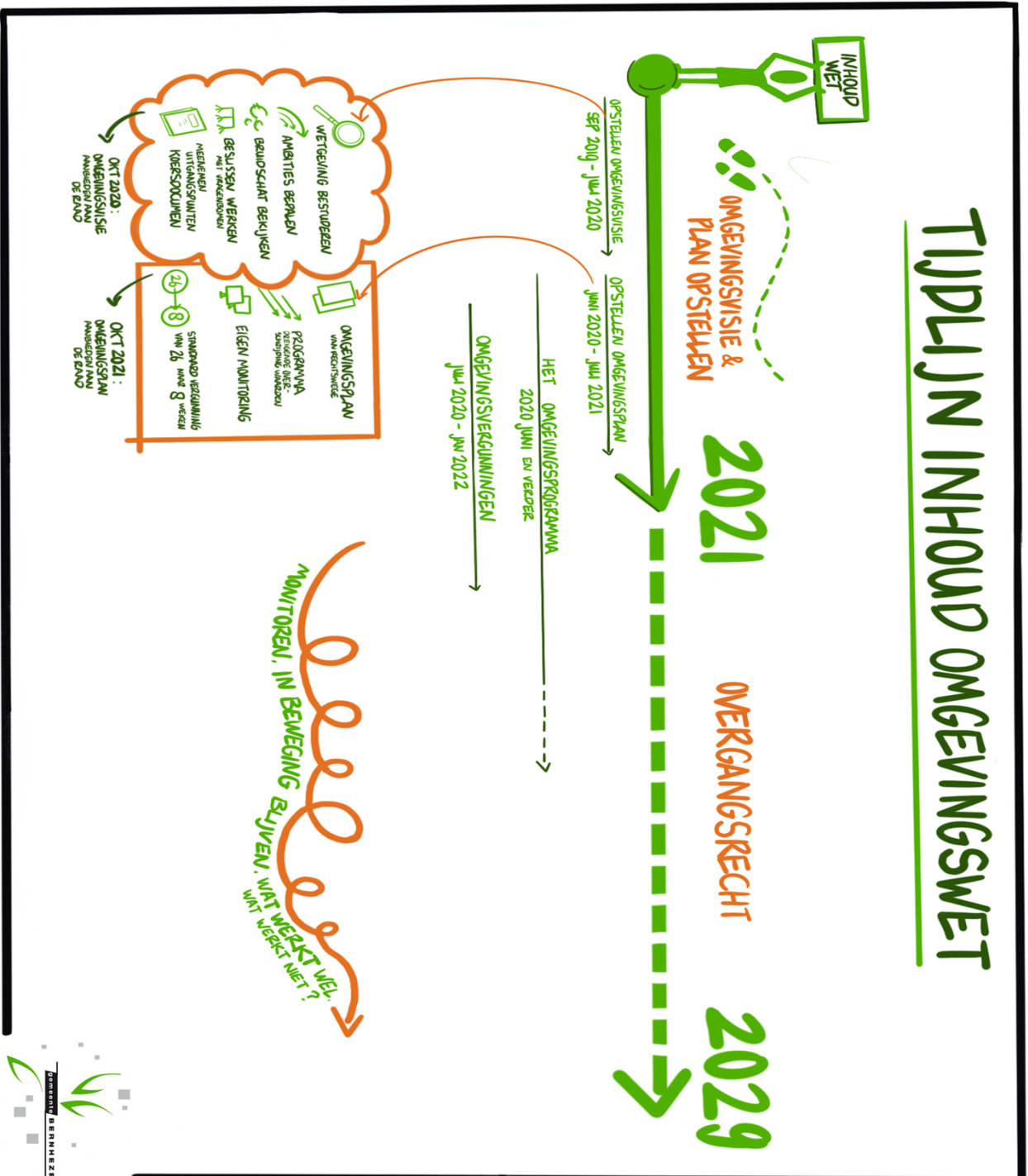
- Geen scholing van vaardigheden personeel//Alleen beslissers opleiden
- Geen capaciteit hiervoor reserveren-organiseren/mensen moeten het “erbij” doen
- Geen prioriteit geven/geen echte keuzes maken: wat is het belangrijkste?
- Als we niks doen
- Gemeente de regie verliest
- Als we niet weten wat we moeten doen
- Als we niet gaan voor kwaliteit
- Participeren tot we een ons wegen
- Dit het feestje van Melanie (procesbeleider) is!
- Geen duidelijke kaders
- Achter je bureau plannen en visie maken
- Door niet te koesteren wat er al is!
- Te laat beginnen met implementeren
- DSO overlaten aan ICT
- Duidelijke taken, rollen en verwachtingen: wie doet wat wanneer?
- Niks laten horen over stand van zaken proces
- Geen besluiten nemen
- Relevante partijen niet meenemen in proces, maar bij achterdeur om advies vragen



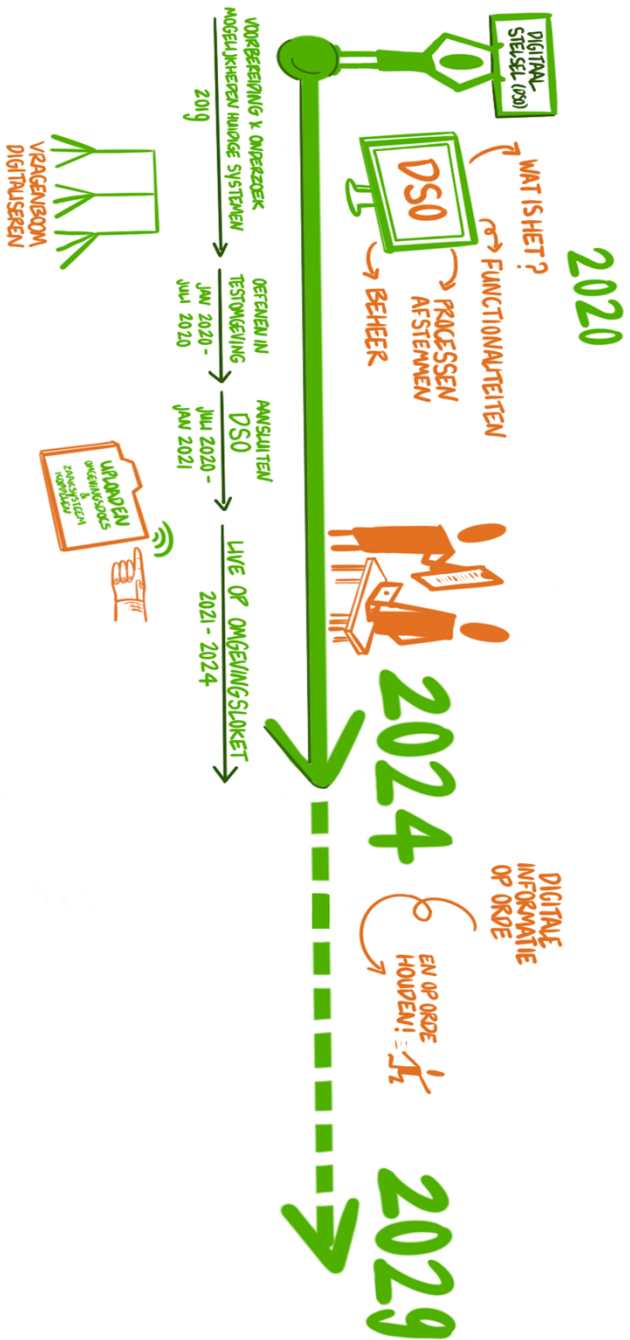
Aandachtspunten proces MT

- Borgen van ambities en afspraken in onderliggende documenten als burapp; jaar/begr; MJP en domeinplannen
- Omgevingsvisie Provincie **PLANNING** niet als voorbeeld nemen, maar **SEPTENAR** concrete visie opstellen (hoe aansprekend voor iedereen?)
- Bestuur en Raad meenemen: ambitie uitspraak laten doen & welke rol verwachten we?
- Raad & College: eenduidig en gedragen laten besluiten
- RO medewerkers en uitvoering laten meedenken
- Netwerken in regio en buurgemeenten bijvoorbeeld voor visie (raden ook)
- Alternatieve scenario's in tijdpad (pdca cyclus meenemen)
- Politiek en bestuur!!!!
- Uitgangspunten Omgevingsvisie moeten duidelijk zijn alvorens met de invulling van het Omgevingsplan te starten
- Samenleving meenemen
- Welke tussendoelen stellen we (toetsingsmomenten voor alle drie de lijnen)
- Voor DSO: alle inhoudelijke medewerkers meenemen, zodat er een gedragen vertegenwoordiging is.
- Voor alle drie de lijnen geldt: het gaat meer mensen aan dan we denken.
- Neem ontwikkelaars mee!
- Centrale overheid meenemen
- Privacy vraagstuk vanaf het begin meenemen.
- Neem de burgers in het hele proces op lijn 1 mee.
- Houdt bij de LIJN ANDERS WERKEN de ambitie op de andere twee lijnen aan
- Bij LIJN ANDERS WERKEN: denk aan praktijkproeven als de Broedkamer om intern te leren samen met Raad en Stakeholders
- Welke budgetten zijn er voor het hele proces: voor de inhuur van adviseurs; aankoop DSO applicatie en in hoeverre is dit leidend?
- Wat is de taak van raadsleden in het proces: bijvoorbeeld bij creatieve sessies. Geven we ze een actieve rol en beschrijf van de keuze de voor- en nadelen.
- Voor LIJN ANDERS WERKEN: burgers betrekken, want anders werken is niet alleen intern.

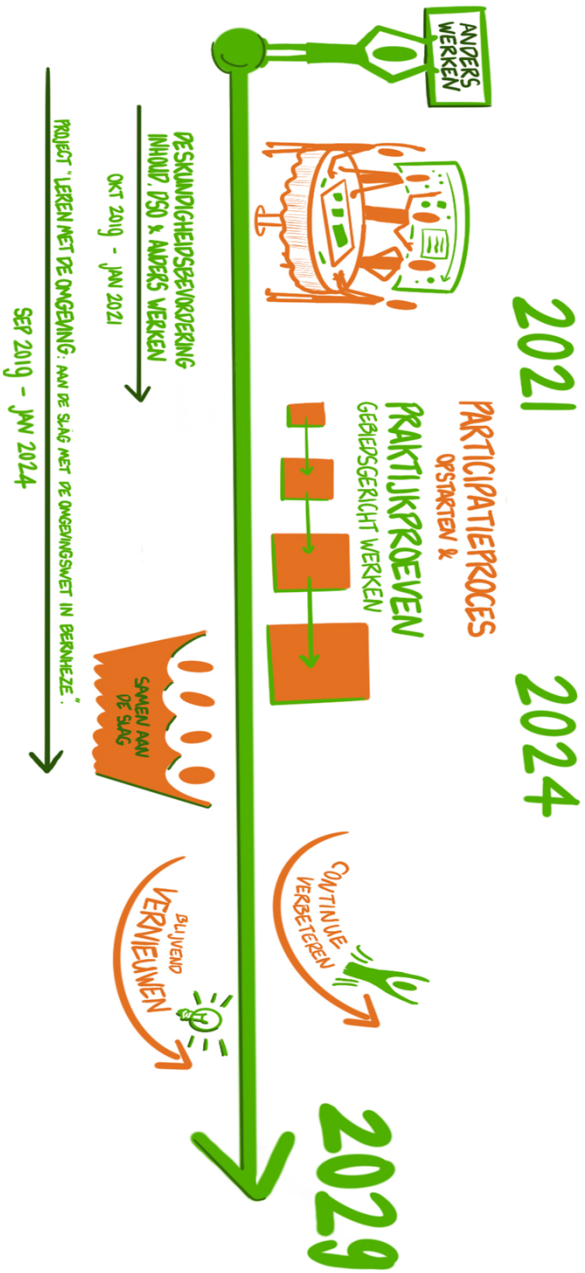
BIJLAGE 3. TIJDLIJN WERKGROEPEN EN LEREN VAN DE OMGEVING



TIJDLIJN DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET (DSO)



TIJDLIJN ANDERS WERKEN



PROJECT "LEREN MET DE OMGEVING: AAN DE SLAG MET DE OMGEVINGSWET IN BERNHEZE."

